UNIA EUROPEJSKA

Komitet Regionów

NAT-V-029

103. sesja plenarna w dniach 7–9 października 2013 r.

OPINIA
Komitetu Regionów Unii Europejskiej

„ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH”

Sprawozdawca: Jerzy Zająkała, wójt gminy Łubianka (PL/EA)

CDR3765-2013_00_00_TRA_PAC EN,PL/FR – DW(*BRP)/BRP(*MPS)/akb/mr

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

Znaczenie żywotności obszarów wiejskich

1. Przypomina, że według aktualnej klasyfikacji Eurostatu ponad 23 % ludności UE żyje na obszarach wyłącznie wiejskich, a kolejnych 35 % na obszarach pośrednich. Zwraca też uwagę, że w niektórych krajach członkowskich populacja zamieszkująca obszary wyłącznie wiejskie jest znacznie większa. Taka sytuacja występuje aż w 17 z 27 państw członkowskich, w tym m. in. w Irlandii (73 %), Słowacji (50 %), Estonii (48 %), Rumunii (46 %), Finlandii, Grecji, Litwie i Danii (43 %).

2. Podkreśla, że obszary wiejskie posiadają wielki potencjał wyrażający się w zasobach ludzkich (kulturowych i społecznych), środowisku naturalnym i różnorodności biologicznej oraz surowcach i innych zasobach gospodarczych, które są szczególnie ważne dla życia społecznego wspólnoty europejskiej i jej rozwoju. W tym kontekście uznaje za szczególnie ważne działania na rzecz podtrzymania żywotności obszarów wiejskich w sensie społecznym, kulturowym, przyrodniczym, ekologicznym oraz gospodarczym

3. Zwraca uwagę, że obszary wiejskie cechują się bardzo dużą różnorodnością. Niektóre z nich dotyka problem wyludnienia i przeżywają w związku z tym poważne problemy, a inne, głównie położone w pobliżu miast, muszą stawić czoła rosnącej presji na grunty i presji demograficznej. Niektóre z nich nadal borykają się z poważną recesją związaną z ogólnym kryzysem gospodarczym, w tym także w rolnictwie, a inne odnoszą coraz większe sukcesy dzięki turystyce i jakości środowiska naturalnego.

4. Wyraża zaniepokojenie gwałtownym spadkiem liczby ludności i coraz szybciej postępującym starzeniem się społeczeństwa na znacznej części europejskich obszarów wiejskich. Z uwagi na żywotność regionów dotkniętych tym zjawiskiem trzeba będzie ustabilizować obszary wiejskie jako przestrzeń do życia i prowadzenia działalności gospodarczej, oferującą wystarczające możliwości zarobku. W tym celu niezbędny jest wysiłek całego społeczeństwa, potrzebne są również koncepcje dopasowane do poszczególnych regionów, oparte na ich endogennym potencjale.

5. Podkreśla, że jakość życia na obszarach wiejskich ma wielkie znaczenie dla decyzji o podjęciu bądź kontynuowaniu zamieszkania i pracy na tych obszarach przez rolników, ich rodziny, inne grupy zawodowe eksploatujące inne surowce pierwotne, zajmujące się ich waloryzacją lub przetwarzaniem i mieszkańców gmin wiejskich nieprowadzących gospodarstw rolnych. W konsekwencji decyzje te mają wpływ na wielkość oraz skład demograficzny populacji i zachowanie żywotności obszarów wiejskich.

6. Podkreśla potrzebę zachowania i odtwarzania tradycyjnego charakteru kulturowego obszarów wiejskich jako ważnego elementu lokalnej, regionalnej, narodowej i europejskiej tożsamości.

7. Uznaje ważną rolę rolnictwa w dostarczaniu także tak istotnych dóbr publicznych, jak krajobraz czy bezpieczna żywność. W związku z tym popiera dalsze finansowe wsparcie ze strony Unii Europejskiej dla gospodarstw rolnych zaangażowanych w dostarczanie tych dóbr. Ponadto uważa, że to obszary wiejskie znajdą się w najtrudniejszej sytuacji z powodu przyszłych transformacji klimatycznych wywołanych zmianą klimatu. Dlatego w instrumentach planowania, zarządzania terytorialnego i w instrumentach budżetowych należy uwzględnić

środki łagodzące i dostosowawcze, by poprzez mechanizmy uczestnictwa i praktyki rolnicze umożliwić zrównoważony rozwój.

8. Widzi potrzebę edukowania całego społeczeństwa, a w szczególności młodego pokolenia, w kierunku rozumienia i doceniania walorów obszarów wiejskich oraz znaczenia zachowania ich żywotności dla ogółu populacji.

Wymiar finansowy zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich

9. Uznaje niezbędność dalszego realizowania i ulepszania wspólnej polityki rolnej jako ważnego instrumentu wspólnotowego, służącego zarówno realizacji celów doraźnych, jak i długoterminowych, ukierunkowanego na osiąganie dobrych rezultatów w gospodarce wewnętrznej i w konkurowaniu na rynkach globalnych oraz służącego osiąganiu spójności terytorialnej wszystkich obszarów państw członkowskich.

10. Uważa, że środowisko wiejskie będzie musiało znacznie się zmienić pod wpływem polityki energetycznej, klimatycznej i polityki w zakresie efektywniejszego wykorzystania surowców, które to strategie mogą nadać mu ważniejszą rolę w pierwotnym sektorze gospodarki, oraz że należy już teraz antycypować te zmiany, aby zagwarantować, że będą one zrównoważone i w harmonijny sposób uwzględnią kwestie gospodarcze, społeczne i środowiskowe. Ponadto należy zauważyć, że płodozmian jest bardzo pożyteczny dla środowiska wiejskiego, ponieważ może zmniejszyć zależność od przywozu soi, poprawić jakość gleby, ograniczyć stosowanie nawozów, ponownie przyciągnąć na obszary wiejskie stałą działalność gospodarczą i przywrócić równowagę w bilansie handlowym Unii Europejskiej. Wyraża jednocześnie ubolewanie, że w decyzjach szefów państw lub rządów z 26 czerwca br. nie uwzględniono opinii Komitetu Regionów na temat pułapu i zazieleniania, gdyż decyzje te osłabiają zarówno różnorodność, jak i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

11. Popiera równocześnie szerokie finansowanie przez Unię Europejską efektywnych programów zachęt dla młodych rolników, finansowe wspieranie gospodarstw niskotowarowych oraz gospodarstw rolnych położonych na obszarach ONW, które są ważnymi instrumentami podtrzymania żywotności obszarów wiejskich. Wskazuje także na potrzebę zwiększenia wsparcia i subwencji na działania związane z odnawianiem, utrzymaniem i ochroną obszarów chronionych, by pogodzić zachowanie środowiska naturalnego ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich, na których leży większość obszarów chronionych.

12. Zwraca uwagę, że dochody rolników uzyskiwane zarówno z prowadzonej działalności rolniczej, jak i z ekwiwalentów oraz subsydiów uzyskiwanych przez nich w ramach obu filarów wspólnej polityki rolnej mają istotny wpływ na sytuację gmin wiejskich, w których oni zamieszkują i prowadzą gospodarstwa rolne. Dochody te wpływają nie tylko na efektywność prowadzonej przez nich działalności rolniczej i jakość życia rolników i ich rodzin, ale także na poziom dochodów podatkowych gmin, w których zamieszkują. Wysokość tych dochodów ma także istotny wpływ na realne możliwości rolników w zakresie poprawy standardu życia na obszarach wiejskich i na ich zaangażowanie osobiste w ten proces.

13. Wyraża niepokój w związku z przewidywanym zmniejszeniem środków na rozwój obszarów wiejskich w perspektywie finansowej 2014–2020. Ubolewa, że w stosunku do perspektywy finansowej 2007–2013 alokacja środków na rozwój obszarów wiejskich znacząco maleje z 95,7 mld do poniżej 85 mld euro. Ta pula środków finansowych realnie dostępna dla gmin wiejskich może się jeszcze zmniejszyć w wyniku planowanego przekazania państwom członkowskim uprawnienia do przenoszenia do 15 % środków z drugiego do pierwszego filaru WPR (w niektórych regionach UE nawet do 25 %).

14. Zwraca także uwagę na rozważane obecnie poszerzenie kierunków wykorzystania środków drugiego filaru WPR na fundusze powiernicze związane z pokrywaniem strat finansowych wynikających z chorób zwierząt lub roślin, incydentów środowiskowych lub znacznego spadku dochodów rolnych, które były tradycyjnie zależne od pierwszego filaru WPR. Ubolewa nad tym, gdyż nastąpiłoby przez to dalsze osłabienie alokacji na poprawę infrastruktury technicznej i społecznej na wsi.

15. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wspólne ramy strategiczne i umowy o partnerstwie stwarzają warunki sprzyjające koordynacji i integracji, tak by wspierać zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Ustalenie 5-procentowej minimalnej puli środków finansowych EFRROW przeznaczonej na program LEADER jest istotnym punktem wyjścia wsparcia rozwoju lokalnego. Tym niemniej stwierdzamy, że jest to poziom niewystarczający dla ożywienia gospodarki wiejskiej.

16. Popiera włączenie rozwoju kierowanego przez lokalną społeczność do programów funduszy strukturalnych w formie strategii rozwoju lokalnego realizowanej przez podmioty lokalne. Niemniej uważa, że podejście oparte na wielu funduszach powinno być powiązane z niezbędną koordynacją odpowiednich rozporządzeń dotyczących funduszy. Zaproponowane przez Komisję rozwiązanie w postaci stopnia pośredniego jest niewystarczające. Odpowiedzialność spoczywa wprawdzie na jednym organie zarządzającym zamiast na kilku, ale nie upraszcza to administracji jako takiej. Brakuje spójności między poszczególnymi przepisami prawnymi i istnieje wyraźne ryzyko, że więcej czasu i zasobów będzie się przeznaczać na zapobieganie zastrzeżeniom kontrolnym niż na pobudzanie rozwoju.

17. Ubolewa, że dla programów operacyjnych EFRR i EFS inicjatywa LEADER ma jedynie fakultatywny charakter i może być finansowana wyłącznie w ramach 9. celu tematycznego „wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem”. Ta zasada będzie ograniczać potencjalne pole manewru lokalnych grup działania, a także możliwość włączenia różnych funduszy do opracowania strategii rozwoju lokalnego.

18. Zwraca uwagę, że utrzymanie wysokiej jakości usług publicznych i prywatnych wymaga często silnej mobilizacji politycznej, obywatelskiej i finansowej w oparciu o bardziej zdecydowane wyrównywanie różnic, które wiążą się z potrzebą większej solidarności między obszarami wiejskimi i miejskimi.

19. Przewiduje, że planowana dalsza deregulacja europejskich rynków rolnych zwiększy wahania cen rolnych, co stanowi zagrożenie przede wszystkim dla małych i średnich rodzinnych gospodarstw rolnych. Zwraca także uwagę, że liberalizacja kwot mlecznych może doprowadzić do większego uprzemysłowienia i koncentracji hodowli bydła mlecznego, co z kolei przyspieszy zmianę klimatu i odpływ mieszkańców z obszarów wiejskich. Uważa, że nadal istotne jest rekompensowanie rolnikom ich wkładu w dostarczanie dóbr publicznych, m.in. wartości przyrodniczych i kulturowych, jakie stanowią otwarte tereny uprawne. Wkładu tego nie da się wycenić w kategoriach rynkowych. Gdyby okazało się, że zniesienie systemu kwot mlecznych doprowadzi do rozwoju niepożądanych tendencji w hodowli, koniecznie będzie podjęcie środków politycznych, by stworzyć warunki sprzyjające lepszemu informowaniu konsumentów i rynku i zapewnić dobrostan zwierząt w całej UE.

20. Zwraca uwagę na możliwości połączenia wsparcia w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich (filar 2) z działaniami w ramach funduszu regionalnego, społecznego i rybackiego, czyli funduszy objętych wspólnymi ramami strategicznymi. Produkcja biogazu, infrastruktura naziemna dla ICT, innowacje, rozwój umiejętności, rozwój przedsiębiorstw i rozwój kierowany przez lokalną społeczność to działania, które wchodzą w zakres programu rozwoju obszarów wiejskich, występują tu jednak powiązania z pozostałymi funduszami i różne branże mogą korzystać od siebie nawzajem, a potrzeby i zasoby miast i wsi mogą się zbiegać.

Waga powiązań funkcjonalnych miedzy obszarami miejskimi i wiejskimi

21. Dostrzega szczególne wyzwania stojące przed gminami wiejskimi znajdującymi się w obszarze bezpośredniego oddziaływania średnich i dużych miast oraz zaleca preferowanie podejścia funkcjonalnego dla określania strategii rozwojowych tych obszarów.

22. Stwierdza, że zarówno miasta, jak i gminy wiejskie znajdujące się w obszarach funkcjonalnych posiadają cenne i wielce przydatne zasoby społeczne i gospodarcze. Zaleca, aby przygotowując strategię rozwoju obszaru funkcjonalnego, dokonywać każdorazowo diagnozy istniejących zasobów dla całego obszaru funkcjonalnego oraz uwzględniać w strategii rozwoju potencjał znajdujący się zarówno w gminach wiejskich, jak i miastach, planując optymalne jego wykorzystanie z myślą o zrównoważonym rozwoju. Zwraca równocześnie uwagę na potencjalne niebezpieczeństwa zagrażające obszarom wiejskim, będące konsekwencją braku równowagi rozwojowej miast i gmin wiejskich i mogące być skutkiem wykorzystywania przez miasta przewagi populacyjnej i ekonomicznej.

23. Widzi zasadność szerokiej, bezpośredniej współpracy pomiędzy gminami wiejskimi znajdującymi się w obszarze funkcjonalnym, szczególnie w zakresie przygotowania strategii negocjacyjnej wobec miast znajdujących się w tym obszarze.

24. Uważa, że przy tworzeniu strategii zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych pożądane jest przyjęcie takiej metodologii, która zapewni udział władz lokalnych oraz społeczności miast i gmin wiejskich. Udział ten winien być zagwarantowany zarówno w czasie prac przygotowawczych (diagnostycznych i analitycznych), jak i przy podejmowaniu decyzji określających ostateczny kształt strategii.

25. Zwraca także uwagę, że w gminach wiejskich znajdujących się w strefach oddziaływania miast jedynie część populacji prowadzi gospodarstwa rolne. Zamieszkująca te tereny ludność migrująca z miast zgłasza częstokroć oczekiwania dotyczące zaprzestania takich rodzajów działalności rolniczej, które mogą być dla niej uciążliwe, jak np. nawożenie naturalne i sztuczne, praca sprzętu agrotechnicznego, hodowla zwierząt i ich wypasanie itp. Zaleca się, aby w ramach planowania przestrzennego przewidywać takie problemy i im przeciwdziałać, zwłaszcza za pomocą strategii zrównoważonego rozwoju, godzącej interesy gospodarcze, społeczne i ekologiczne wszystkich zainteresowanych stron, na przykład wyznaczając strefy preferowania produkcji rolnej, aby w ten sposób minimalizować możliwe konflikty społeczne.

26. Uważa, że programy integracji społecznej na obszarach wiejskich notujących stały napływ ludności miejskiej to jeden z wielu sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych, które mogą wyłaniać się w sytuacjach, gdy pojawiają się tam różnorodne style życia, wartości i normy społeczne.

27. Zwraca uwagę na konieczność solidarnego podziału kosztów niwelowania ekonomicznych, środowiskowych i społecznych skutków ekspansji miejskiej między ośrodkami miejskimi i wiejskimi.

Wyzwania gmin wiejskich na obszarach oddalonych (peryferyjnych)

28. Zwraca uwagę, że zdecydowana większość gmin wiejskich funkcjonuje poza obszarami bezpośredniego oddziaływania wielkich i średniej wielkości miast. Ta sytuacja wymusza zastosowanie specyficznych instrumentów oddziaływania na te obszary i ich wspierania. Zaleca zatem, by zarówno we wspólnej polityce

rolnej, jak i w polityce spójności realizowanej także poprzez instrumenty rozwoju regionalnego uwzględniono takie rozwiązania, które realnie skutkowałyby osiąganiem spójności terytorialnej i wyrównywaniem szans rozwojowych w perspektywie zrównoważonego rozwoju.

29. Uznając ważność zachowania obszarów wiejskich, postuluje zwiększenie wsparcia lokalnych samorządów w zakresie tworzenia i utrzymania infrastruktury technicznej i społecznej mającej wpływ na podtrzymanie żywotności tych obszarów.

30. Zwraca uwagę na funkcjonalne powiązanie peryferyjnych obszarów wiejskich z niewielkimi ośrodkami miejskimi i postuluje stworzenie odpowiednich mechanizmów stymulujących wspólną realizację przedsięwzięć służących poprawie jakości życia w obrębie tych obszarów, w szczególności w zakresie zapewnienia przez niewielkie ośrodki miejskie lokalnych usług niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania obszaru.

31. Stwierdza, że dokumenty strategiczne tych obszarów, określające ich politykę rozwoju, winny być zarówno wynikiem współdziałania i porozumień gmin sąsiadujących ze sobą (na poziomie bilateralnym i szerszym), jak i owocem współpracy w zakresie polityki regionalnej.

Relacje wiejsko-miejskie oraz ich znaczący wpływ na rozwój regionalny

32. Podkreśla po raz kolejny szczególną wagę i potrzebę współdziałania gmin wiejskich i miast w ramach obszarów funkcjonalnych. Uznaje równocześnie, że strategie rozwoju tych obszarów powinny wyznaczać ramy wieloletnie o okresie co najmniej kilkunastoletnim.

33. Postuluje, aby współdziałanie gmin wiejskich i miejskich odbywało się na zasadach partnerstw terytorialnych.

34. Uważa, że przystąpienie do współdziałania w ramach obszaru funkcjonalnego winno być poprzedzone szeroką debatą obywatelską zakończoną suwerenną decyzją poszczególnych gmin. Jednakże ewentualne wycofanie się danej gminy ze współpracy w ramach obszaru funkcjonalnego po rozpoczęciu tej współpracy, ze względu na istnienie sieci powiązań infrastrukturalnych i społecznych winno być uzależnione od aprobaty wszystkich miast i gmin realizujących współpracę w danym obszarze funkcjonalnym.

35. Zwraca uwagę na wzajemne zależności miast i gmin wiejskich w ramach obszaru funkcjonalnego oparte na wzajemnym korzystaniu z zasobów ludzkich, przyrodniczych i gospodarczych oraz organizowaniu usług publicznych.

36. W związku z obecnymi w społecznościach miejskich trendami w stylu życia postuluje stymulowanie ich wykorzystania dla promocji walorów obszarów wiejskich. Zwraca uwagę, że współdziałania sieciowe dają niespotykaną dotychczas szansę na ścisłe powiązania między rolnikami a konsumentami żywności. Podkreśla, że inicjatywy takie mogą być niezwykle cennym przyczynkiem do tworzenia nowego rodzaju powiązań wiejsko-miejskich.

37. Podkreśla, że krótkie łańcuchy dostaw produktów rolnych przyczyniają się do rozwoju zrównoważonej produkcji i odpowiedzialnej konsumpcji. Odpowiadają rosnącemu zapotrzebowaniu konsumentów na autentyczne produkty, odpowiadające kryterium pory roku, bliskości miejsca produkcji i więzi społecznych. Ten model konsumpcji odwołuje się również do postaw obywatelskich wiążących się z poszanowaniem środowiska, których wyrazem jest ograniczenie ilości opakowań, obniżenie emisji CO_2 i wsparcie zrównoważonych praktyk

produkcyjnych. Należy równocześnie wspierać krótkie łańcuchy dostaw w ramach propagowania integracji spółdzielczej, jako element wzmacniający pozycję rolników na rynkach. Kluczowe znaczenie ma koncentracja podaży, będąca skutecznym narzędziem gwarantującym sprawiedliwe ceny dla rolników i stanowiącym gwarancję z punktu widzenia rosnącego popytu na żywność.

38. Wskazuje jednakże, że producenci pragnący zaangażować się w tę inicjatywę muszą stawić czoła licznym problemom. Zapewnienie regularnej i stałej oferty konsumentom, którzy zazwyczaj domagają się regularności dostaw pod względem ilości i różnorodności produktów, jest często trudne. Tego rodzaju działalność wymaga najczęściej kosztownego sprzętu (dostosowanego pojazdu, systemu chłodzenia, punktów sprzedaży i pomieszczeń do przetwórstwa itp.). Zaleca zatem, aby tego rodzaju działalność mogła uzyskać odpowiednią pomoc.

39. Zwraca uwagę, że dostępność do obszarów wiejskich, ich oddalenie od ośrodków decyzyjnych i badawczych, a także ograniczony dostęp do nowych technologii stwarzają przeszkody, które wielu gminom wiejskim trudno pokonać. Tymczasem elementy te mają istotne znaczenie, jeśli chodzi o możliwości rozwoju, równość szans oraz jakość życia. Ponadto współczynnik aktywności zawodowej na obszarach wiejskich jest niższy niż na obszarach miejskich i tworzy się tam mniej miejsc pracy.

40. Wskazuje, że do występujących dotychczas problemów dochodzą nowe wyzwania, takie jak wpływ zmiany klimatu, utrata różnorodności biologicznej i inne problemy środowiskowe, uszczuplanie przestrzeni wiejskiej, w tym zwłaszcza rolnej, czy też starzenie się społeczeństwa. Podkreśla, że należy dogłębnie rozważyć ten problem i podjąć odpowiednie środki zapobiegawcze, takie jak aktywne strategie polityczne zapobiegające depopulacji.

41. Ubolewa, że obszary wiejskie tracą dynamikę w stosunku do obszarów miejskich. Podkreśla równocześnie, że w 5. sprawozdaniu w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej z listopada 2010 r. zwrócono uwagę na dysproporcje społeczno-gospodarcze między regionami europejskimi.

42. Potwierdza, że chociaż regiony o przewadze obszarów wiejskich nadrabiają opóźnienia, to poziom ich rozwoju pozostaje nadal istotnie niższy od średniej wspólnotowej. Przypomina, że rozwarstwienie to jest szczególnie widoczne w zestawieniu z regionami o przewadze obszarów miejskich. Średni PKB na obszarach wiejskich jest niższy o 73 % od PKB obszarów miejskich w UE-12. Dysproporcje między obszarami wiejskimi i miejskimi są szczególnie widoczne w Europie Środkowej i Wschodniej oraz w Europie Południowej.

43. Postuluje systematyczne i pełne mapowanie stref ubóstwa na obszarach wiejskich (przynajmniej na poziomie NUTS 3) celem bardziej efektywnego wykorzystania środków na zwalczanie zjawisk marginalizacji społecznej.

44. Po raz kolejny zwraca uwagę, że ustanowienie ram wielopoziomowego sprawowania rządów jest niezbędnym warunkiem skutecznego przekształcenia polityk europejskich i krajowych, w tym także wspólnej polityki rolnej po 2013 r. Na tym tle nasuwają się wątpliwości, na które należy pilnie odpowiedzieć. Chociaż zasada ta została wyraźnie uznana w projekcie ogólnego rozporządzenia, wciąż niejasna jest rola władz lokalnych i regionalnych w umowach o partnerstwie. Regiony i społeczności na obszarach wiejskich nie mogą się już zadowolić samym statusem podmiotu współfinansującego, nie uczestnicząc w wyborze priorytetów oraz metod wdrażania i zarządzania. W opracowywanym właśnie przez Komisję Europejską poradniku dotyczącym sporządzania umów o partnerstwie należy jasno podkreślić wagę włączenia przedstawicieli obszarów wiejskich w przygotowywanie tych umów.

Europejska strategia i polityka w zakresie obszarów wiejskich do 2030 r.

45. Uważa, że przyszła europejska polityka rozwoju obszarów wiejskich powinna:
- być zgodna ze zrównoważonym rozwojem obszarów wiejskich;
- uwzględnić fakt, że obszary wiejskie oferują perspektywy rozwoju i mają do odegrania kluczową rolę w sprostaniu wyzwaniom, przed którymi stoi Europa;
- przyjąć do wiadomości, że różnorodność europejskich obszarów wiejskich jest istotnym czynnikiem w stawianiu czoła przyszłym wyzwaniom;
- być przejrzysta i jasna, by zapewnić jej szersze poparcie;
- wykorzystać różnorodność regionalną do osiągnięcia wspólnego celu europejskiego i zadbać przy tym o to, by żaden region nie został pozostawiony samemu sobie.

46. Jest zdania, że w celu osiągniecia wyżej wspomnianych celów przyszła polityka rozwoju obszarów wiejskich będzie musiała zapewnić większy udział rolników w świadczenie usług publicznych.

47. Uważa, że w następnym okresie programowania należy lepiej wyważyć obecną tendencję do koncentrowania finansowania rozwoju obszarów wiejskich przede wszystkim na sektorze rolnictwa, by zapewnić rzeczywisty rozwój gospodarczy tych obszarów.

Bruksela, 9 października 2013r.

II. PROCEDURA

Tytuł	Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich
Dokument źródłowy	
Podstawa prawna	Art. 307 ust. 4 TFUE
Tryb postępowania	Opinia z inicjatywy własnej
Data wniosku Rady / Data pisma Komisji	
Data decyzji Przewodniczącego / Prezydium	10.4.2013
Komisja odpowiedzialna	Komisja Zasobów Naturalnych (NAT)
Sprawozdawca	Jerzy Zająkała, wójt gminy Łubianka (PL/EA)
Notatka analityczna	maj 2013 r.
Posiedzenie komisji	18.7.2013
Data przyjęcia przez komisję	18.7.2013
Wynik głosowania komisji (większość, jednomyślność)	Opinia przyjęta większością głosów
Data przyjęcia na sesji plenarnej	9.10.2013, przyjęta jednomyślnie
Wcześniejsze opinie Komitetu	Opinia Komitetu Regionów „Wnioski legislacyjne dotyczące reformy wspólnej polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich po 2013 r.”, CdR 65/2012 fin